

Partiernas pengar

Morgon-Tidningens stora nyhet i söndags var att folkpartiet enbart i Stockholm skulle ha disponerat fyra miljoner kronor under första halvåret detta år. Siffran är absurd; direktör Bergvall har också meddelat att partiets valkostnader från årets början inte uppgår till en tiondel av detta belopp. All erfarenhet ger anledning tro att Morgon-Tidningens påstående beror på dåligt omdöme, inte på ond tro, men om tidningen icke nu tar tillbaka sin beskyllning, är den förvunnen till ren och klar ohederlighet.

Den socialdemokratiska pressens allt starkare inriktning på frågan om valkostnaderna är ett gott bevis på svårigheten att finna hållbara, eller åtminstone användbara, argument i de sakfrågor valet gäller. Ty socialdemokraterna har sannerligen ingen anledning till förhåvelse på denna punkt. Var och en som följer valpropagandan exempelvis i Stockholm måste få klart för sig att regeringspartiet — liksom högern — har stora medel till förfogande. Och de flesta vet att socialdemokraternas väldiga resurser beror på två sammanhängande faktorer: fackföreningarnas kollektivanslutning till partiet och deras frikostiga gåvor till valarbetet, möjliggjorda bland annat därigenom att medlemsavgifter kan användas till detta ändamål, oberoende av medlemmarnas politiska uppfattning. En betydande minoritet av icke socialistiska arbetare bidrar alltså ständigt till det socialdemokratiska partiets fonder. Folkpartiet har inga kollektivanslutna, inga uttaxeringar inom fackliga organisationer. Varje tänkande människa måste förstå att ett parti som väddar till åsikten, inte till samhällsställningen, helt enkelt inte skulle kunna arbeta utan frivilliga bidrag från enskilda personer och enskilda företag.

En liknande situation föreligger i fråga om partiernas press. De stora folkpartitidningar vilkas existens beklagas och vilkas verksamhet misstänkliggöres från socialdemokratiskt håll är ekonomiskt lönande företag, vilkas framgång beror på allmänhetens fria val. De socialdemokratiska tidningarna har i stor utsträckning levat på bidrag från parti och föreningar, dvs. många arbetare åläggas att betala för dem på ett annat sätt

än genom frivilligt inköp. En enda tidning, Aftontidningen, har kostat Landsorganisationen — alltså i praktiken de till fackföreningar hörande arbetarna — åtskilliga miljoner. En agitation som överskrider gränsen till påtryckning söker driva arbetarna till köp av dessa tidningar — ofta utan hänsyn till om de är socialdemokratiska eller kommunistiska. Det bör tilläggas att dessa tidningar är partitidningar i helt annan mening än de fria tidningar som står folkpartiet nära. Jämför exempelvis referat och kåserier i de båda grupperna av tidningar; de smädelser med vilka Morgon-Tidningens och Aftontidningens kåsörer överhopar sina politiska motståndare har ingen motsvarighet — och kan inte tänkas ha någon motsvarighet — i Dagens Nyheter eller Stockholms-Tidningen.

En motsvarande skillnad kännetecknar andra delar av

valpropagandan. Socialdemokraterna hotar öppet med att inskrida mot personer som inte röstar och talar om att man genom "knuffar i ryggen" skall få fram de tveksamma eller likgiltiga till valurnorna. Sådana metoder är främmande för folkpartiet; deras begagnande skulle framstå som ett brott mot de grundsatsen för vilka partiet arbetar.

Är det socialdemokraternas mening, då de angriper folkpartiet, att åstadkomma likriktning på dessa områden? Skall alla riktningars valkostnader uttaxeras enbart genom majoritetsbeslut av kollektiva organisationer? Skall tidningarna finansieras på samma sätt, alltså genom underhåll från partiet, inte genom läsarnas fria inköp? Skall medborgarna hotas med repressalier om de inte röstar? Alla dessa metoder pekar hän mot ett system som vi alltför väl känner: enpartistatens och diktaturens.